

der kan være enkelte Domme, som have gjort det, jeg erindrer imidlertid ikke nogenstunde at have set Tilfælde, hvor der har været taget Hensyn til Drukkenstabsundskyldning, og jeg kan — det gjen tager jeg — i saa Henseende fuldkommen bekræfte, hvad det ærede Medlem sagde. Vender man sig nu til de militære Forhold, er det aabenbart, at mangen Gang kan maaske en hel Udelings Sikkerhed afhænge af en enkelt Mand's Opmærksomhed paa hans Post. Dersom den Skildvagt, der er sat til at vaage over Andres Sikkerhed, ved sin Drukkenstabs hidfører enten sine Kammeraters Undergang eller dog i det Mindste udsætter dem derfor, forekommer det mig, at der ikke er nogen som helst Grund til i mindste Maade at fritage ham for det fulde Ansvar og den fulde Straf. Den Gjeruing, som han har at udføre, er saa vigtig, og der afhænger saa Meget af den, at den, i det Mindste naar man vil sammenligne det med borgerlige Forhold, maa være ham en dobbelt Opfordring til ikke selvforskyldt — og det er jo altid underforstaaet — at bringe sig i en saadan Tilstand, som gjør ham uskikket til at opfylde det Hverv, han er sat til, et Hverv, hvoraf efter Omstændighederne saa særdeles Meget kan afhænge. Jeg kan derfor, saa meget jeg end bellager det, ikke tillægge de Betragtninger, som fremkom fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), nogen Vægt for min Afstemning. Jeg finder, at Bestemmelsen i § 50, hvad enten man vil rebigere den paa den Maade, Udvalget har foreslaaet, eller som den staar i Lovforslaget, eller som den hvidterede Krigsminister antydede det, under alle Omstændigheder bør have sin Plads i Lovforslaget, en Plads, som er fuldt berettiget, og som det vilde være aldeles urigtigt at negte den her.

Timestad: Med Hensyn til Drukkenstabs-spørgsmaalet skal jeg ikke gaa nærmere ind paa de forskjellige modstaaende Anskuelser. Jeg sympatiserer med særdeles mange af de Bemærkninger, der fremkom fra min ærede Ven for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), men jeg kan ganske vist ikke gaa saa vidt i Parallelliseringen af de militære og borgerlige Forhold paa dette Omraade, som han gjorde, fordi jeg betragter alle de militære Forhold ikke blot for Befalingsmandenes, men ogsaa for de Meniges Vedkommende som Embedsforhold, hvori den særegne Forpligtelse til ikke at beruse sig gjør sig gjældende paa ethvert Trin og maa medføre Modifikationer af Forholdet. Det gjør, at man maa tage dette Forhold med en overordentlig Grad af Varsomhed. Man har jo paa flere Punkter, for Exempel i §§ 170 og 172, endogsaa maattet udtrykke Reglen saaledes, at Straf, og det meget høi Straf, fastsættes for den, der er saa besjænknet, at han ikke kan udføre sine Tjenesteforretninger, og man har knyttet Straffen dertil, og paa et saadant Punkt vil det jo ikke

gaa an at lade Beruselse, selv om den er i høieste Grad, have nogen afgjørende Vægt. Derfor er det, at jeg mener, at man maa tage med en vis Varsomhed paa dette Forhold, som ogsaa de fleste fremmede Straffelove gjøre, og derfor have vi ogsaa under Nr. 31 a. indskrænket vort Forslag til kun at være en diskretionær Myndighed for Krigsstandighederne. Jeg skal hermed forlade Drukkenstabs-spørgsmaalet. — Derimod vil jeg gjerne tillade mig et Par Ord med Hensyn til Forslagene Nr. 32 og 33, som vare Gjenstand for Angreb ogsaa fra min ærede Ven fra Viborg Amts 2den Valgkreds, fordi jeg selv maa erkjende at staa i et Slags Paternitetsforhold til disse Forslag. Jeg tror imidlertid, at de Bemærkninger, som bleve fremsatte mod dem saavel som mod Lovforslagets § 51 2det Stykke, vare noget for stærke fra det ærede Medlems Side. Jeg maa bemærke, at den Regel, der findes i § 51 2det Stykke, at Tjenestestangen, og hvis der er flere af samme Tjenestegrad, da den i Tjenestealder Høieste, skal være det Bestemmende i denne Henseende, naar Krigsmænd af forskjellige Tjenestegrader udføre en Forbrydelse, er fuldkommen europæisk Ret, er gjennemgaaende gjennem alle Love. Man vil finde den i den norske Straffelovs § 38, hvor det netop hedder: Naar flere Befalingsmænd ere i dette Tilfælde, skal den af dem straffes som Hovedmand, der efter de særlige eller almindelige Forrifter maatte være at anse som Høiestbefalende blandt dem. Og paa samme Maade udtrykker ogsaa den tydske Straffelovs § 110 sig, at den, der har høieste Tjenestegrad, skal betragtes som Hovedmanden. Det er imidlertid forekommet mig, at denne Regel er for streng saaledes som den er, den indeholder — deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem — en stor Ubillighed; men jeg har ligeoverfor den Omstændighed, at det maa siges at være europæisk Ret, ikke dristet mig til for mit Vedkommende at stille Forslag om at lade den gaa helt ud. Men ved Forslaget under Nr. 32, hvorom Udvalget er enig, har man søgt at komme hen til at fjerne den Ubillighed, som laa i, at Paagjældende ubetinget skulde betragtes som Hovedmand, og kun at indrømme, hvad der i og for sig er naturligt, at den, der har den høieste Tjenestegrad, har en Forpligtelse til at holde de andre fra Forbrydelsen og derfor maa kunne belægges med høiere Straf. Naar det ærede Medlem navnlig fremhævede, at det i Forholdet mellem Menige indbyrdes vilde blive ubilligt, ligger det ganske vist — som den ærede Krigsminister paapegede de — i Forslaget, at Tilfældet er det, at Krigsmænd af forskjellig Tjenesteklasse og Grad ere delagtige, saa at det Tilfælde, at der er luttet Menige, ikke kan komme til Anvendelse. Hvad Forslag Nr. 33 angaar, maa jeg verge det mod, at der skulde ligge deri, at en Soldat altid skulde straffes med